

ЈУГОИСТОК Д.О.О., НИШ

**Финансијски извештаји
31. децембар 2009. године и
Извештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Извештај независног ревизора	1 - 2
Биланс успеха	3
Биланс стања	4
Извештај о променама на капиталу	5
Извештај о токовима готовине	6
Напомене уз финансијске извештаје	7 - 46

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Скупштини Привредног друштва Југоисток д.о.о., Ниш

Обавили смо ревизију финансијских извештаја Привредног друштва Југоисток д.о.о., Ниш (у даљем тексту “Предузеће”), приложених на странама 3 до 46, који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2009. године и одговарајући биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и објективну презентацију ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке; одабир и примену одговарајућих рачуноводствених политика, као и коришћење најбољих могућих рачуноводствених процена.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама обелодањеним у финансијским извештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија, такође, укључује оцену примењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења.

(наставља се)

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Скупштини Привредног друштва Југоисток д.о.о., Ниш (наставак)

Основе за мишљење с резервом

Као што је приказано у напмени 32. уз финансијске извештаје, одложени приходи по основу примљених донација у стварима, услугама и новцу износе 300,135 хиљада динара. На основу расположивих информација, нисмо били у могућности да се уверимо у адекватност укидања одложених прихода у корист биланса успеха у текућој години.

Мишљење

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на финансијске извештаје може имати питање наведено у претходном пасусу, финансијски извештаји истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују финансијски положај Предузећа на дан 31. децембра 2009. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерве на дато мишљење, скрећемо пажњу на следеће:

- а) Предузеће је остварило значајне техничке и комерцијалне губитке електричне енергије од 18.4% или 899,818 MWh (напомена 36.).
- б) Као што је обелодањено у напмени 25. уз финансијске извештаје, износ основног капитала исказан у финансијским извештајима Предузећа није усаглашен са износом уписаног капитала у регистру Агенције за привредне регистре Републике Србије.
- в) Предузеће је за годину која се завршава 31. децембра 2009. године исказало нето губитак износу од 2,487,280 хиљаде динара, што заједно са пренетим губитком из ранијих периода, на дан 31. децембра 2009. године представља акумулирани губитак у нето износу од 5,250,385 хиљада динара. Осим тога Предузеће је изложено кредитном ризику због тога што велики потрошачи нису били у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што је резултирало са повећањем нето губитка. Ови фактори могу изазвати значајну сумњу да ће Предузеће у наредном периоду бити у могућности да измирује доспеле краткорочне обавезе према добављачима, повериоцима и кредиторима.

Београд, 1. јун 2010. године

Мирослав Тончић
Овлашћени ревизор

БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године
(У хиљадама динара)

	Напомена	2009.	2008. <i>Кориговано</i>
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје	6	17,885,491	16,916,739
Остали пословни приходи	7	612,028	623,973
		<u>18,497,519</u>	<u>17,540,712</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Трошкови материјала	8	(11,706,525)	(12,407,467)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	9	(2,418,427)	(2,279,770)
Трошкови амортизације и резервисања	10	(2,141,849)	(2,454,382)
Остали пословни расходи	11	(1,418,761)	(1,613,139)
		<u>(17,685,562)</u>	<u>(18,754,758)</u>
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК / (ГУБИТАК)		<u>811,957</u>	<u>(1,214,046)</u>
Финансијски приходи	12	1,871,706	1,599,733
Финансијски расходи	13	(626,862)	(434,966)
Остали приходи	14	60,131	138,715
Остали расходи	15	(4,656,863)	(2,504,460)
ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		<u>(2,539,931)</u>	<u>(2,415,024)</u>
Одложени порески расходи периода	16	52,651	28,303
НЕТО ГУБИТАК		<u>(2,487,280)</u>	<u>(2,386,721)</u>

Напомене на наредним странама чине
саставни део ових финансијских извештаја.

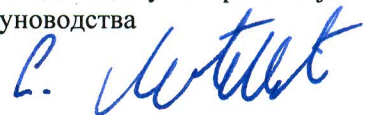
Ови финансијски извештаји усвојени су од стране Скупштине Привредног друштва "Југоисток"
д.о.о., Ниш на дан 25. фебруара 2010. године.

Потписано у име Привредног друштва "Југоисток" д.о.о., Ниш:

Драгољуб Здравковић
Генерални директор

Синиша Милићевић
Руководилац службе финансија и
рачуноводства

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2009. године
(У хиљадама динара)

	<u>Напомена</u>	<u>31. децембар 2009.</u>	<u>31. децембар 2008.</u> <i>Кориговано</i>
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	17	65,738	78,895
Некретнине, постројења и опрема	17	19,049,087	20,433,643
Учешћа у капиталу	18	2,262	2,002
Остали дугорочни финансијски пласмани	19	6,156	8,692
		<u>19,123,243</u>	<u>20,523,232</u>
Обртна имовина			
Залихе	20	736,742	754,483
Потраживања	21	9,547,298	7,559,694
Краткорочни финансијски пласмани	22	38,433	48,433
Готовински еквиваленти и готовина	23	316,953	262,014
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	24	146,623	339,131
		<u>10,786,049</u>	<u>8,963,755</u>
Укупна актива		<u><u>29,909,292</u></u>	<u><u>29,486,987</u></u>
ПАСИВА			
Капитал			
Основни капитал	25	12,091,200	12,091,200
Остали капитал	25	16,658	16,658
Ревалоризационе резерве	25	8,257,276	8,257,014
Акумулирани губитак		(5,250,385)	(2,763,105)
		<u>15,114,749</u>	<u>17,601,767</u>
Дугорочне обавезе			
Дугорочна резервисања	26	512,894	454,876
Дугорочни кредити	27	185,385	-
Остале дугорочне обавезе	28	3,480,391	3,106,996
		<u>4,178,670</u>	<u>3,561,872</u>
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	29	459,298	123,524
Обавезе из пословања	30	9,149,465	7,102,757
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	31	333,934	444,023
Остале краткорочне обавезе и ПВР	32	462,607	389,824
		<u>10,405,304</u>	<u>8,060,128</u>
Одложене пореске обавезе	33	<u>210,569</u>	<u>263,220</u>
Укупна пасива		<u><u>29,909,292</u></u>	<u><u>29,486,987</u></u>
Ванбилансна актива и пасива		<u><u>593,525</u></u>	<u><u>593,849</u></u>

Напомене на наредним странама чине
саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године
(У хиљадама динара)

	<u>Основни капитал</u>	<u>Остали капитал</u>	<u>Ревалоризационе резерве</u>	<u>Акумулирани губитак</u>	<u>Укупно</u>
Стање, 1. јануар 2008. године	12,091,200	16,658	8,266,186	(341,082)	20,032,962
Фер вредност учешћа у капиталу других правних лица, смањење	-	-	(4,157)	-	(4,157)
Губитак текуће године	-	-	-	(2,324,223)	(2,324,223)
Корекција губитка текуће године (напомена 5)	-	-	-	(62,498)	(62,498)
Стање, 31. децембра 2008. године	<u>12,091,200</u>	<u>16,658</u>	<u>8,262,029</u>	<u>(2,727,803)</u>	<u>17,642,084</u>
Корекције почетног стања (напомена 5)	-	-	(5,015)	(35,302)	(40,317)
Кориговано почетно стање 1. јануар 2009. године	<u>12,091,200</u>	<u>16,658</u>	<u>8,257,014</u>	<u>(2,763,105)</u>	<u>17,601,767</u>
Фер вредност учешћа у капиталу других правних лица	-	-	262	-	262
Губитак текуће године	-	-	-	(2,487,280)	(2,487,280)
Стање, 31. децембра 2009. године	<u>12,091,200</u>	<u>16,658</u>	<u>8,257,276</u>	<u>(5,250,385)</u>	<u>15,114,749</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године
(У хиљадама динара)

	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
		<i>Кориговано</i>
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Продаја и примљени аванси	16,034,832	16,713,830
Примљене камате из пословних активности	1,866,787	1,587,402
Остали приливи из редовног пословања	326,358	119,253
Исплате добављачима и дати аванси	(13,105,069)	(14,764,035)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(2,305,079)	(2,136,414)
Плаћене камате	(757,742)	(54,278)
Плаћања по основу осталих јавних прихода	(1,311,064)	(834,092)
	<u>749,023</u>	<u>631,666</u>
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Остали финансијски пласмани (нето приливи)	10,000	-
Примљене камате	2,330	-
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	(583,586)	(462,543)
Остали финансијски пласмани (нето одливи)	<u>-</u>	<u>(16,810)</u>
	<u>(571,256)</u>	<u>(479,353)</u>
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе (нето одливи)	<u>(122,828)</u>	<u>(178,707)</u>
	<u>(122,828)</u>	<u>(178,707)</u>
НЕТО ПРИЛИВ/(ОДЛИВ) ГОТОВИНЕ	54,938	(26,394)
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	<u>262,014</u>	<u>288,408</u>
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	<u><u>316,953</u></u>	<u><u>262,014</u></u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРЕДУЗЕЋУ

Законом о електропривреди („Службени гласник РС“ 45/91) основано је Јавно предузеће за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије и производњу угља „Електропривреда Србије“, као организациони облик у који су обједињени сва електропривредна предузећа у Републици.

Привредно друштво “Југоисток” д.о.о., Ниш основано је одлуком Управног одбора Јавног предузећа “Електропривреда Србије” број 5914/12 од 23.11.2005. године којом је извршена статусна промена спајањем Јавног предузећа за дистрибуцију електричне енергије “Електропривреда Србије” Ниш, Јавног предузећа за дистрибуцију електричне енергије “Електропривреда Србије” Лесковац, Јавног предузећа за дистрибуцију електричне енергије “Електропривреда Србије” Врање, Јавног предузећа за дистрибуцију електричне енергије “Електротимок” Зајечар уз брисање из Регистра привредних субјеката. Од 1. јануара 2006. године Привредно друштво “Југоисток” д.о.о., Ниш послује као Привредно друштво у саставу „Електропривреде Србије“.

Презентирани финансијски извештаји за 2009. годину, који су предмет ових напомена односе се на пословање Предузећа до 31. децембра 2009. године.

Фирма – Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије “ЈУГОИСТОК” Д.О.О., Ниш. Скраћени назив фирме ЕД ЈУГОИСТОК Д.О.О., НИШ

Матични број - 20114142

Порески идентификациони број - 104196932

Седиште – Ниш, Булевар др Зорана Ђинђића 46а.

Упис у судски регистар –Решењем БД 102695-2005 од 1. јануара 2006. извршена је регистрација код Агенције за привредне регистре РС.

Делатност – производња, пренос и дистрибуција електричне енергије.

Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије “ЈУГОИСТОК” Д.О.О. Ниш. обавља и делатности пројектовања, израде и одржавања техничких система и електроенергетских објеката и других објеката у оквиру делатности ЈП.

Организациона структура – ЈП ЕПС је вертикално организовано предузеће електропривреде. У оквиру ЈП ЕПС основана су 12 привредних друштава. ЕД ЈУГОИСТОК Д.О.О., НИШ у свом саставу има шест огранака и то: “Електропривреда Србије” Ниш, “Електротимок” Зајечар “Електропривреда Србије” Пирот “Електропривреда Србије” Прокупље, “Електропривреда Србије” Лесковац, “Електропривреда Србије” Врање, који у свом саставу имају погоне и пословнице.

Облик својине – ЈП ЕПС и ЕД ЈУГОИСТОК Д.О.О., НИШ. које је оно основало уз сагласност Владе Републике Србије послују у државној својини.

Управу предузећа – чине Скупштина предузећа односно Овлашћени представник оснивача, директор Привредног предузећа и лица која обављају руководеће односно руководне послове у складу са актом о унутрашњој организацији и систематизацији јавног предузећа чине пословодство ЕД ЈУГОИСТОК Д.О.О., НИШ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРЕДУЗЕЋУ (наставак)

Скупштина предузећа – својим одлукама обезбеђује реализацију циљева оснивања ЕД ЈУГОИСТОК Д.О.О., НИШ и одговара за остваривање техничко-технолошког и економског јединства електроенергетског система.

Надзорни одбор ЈП ЕПС-а – врши надзор над радом и пословањем предузећа, прегледа њихове годишње извештаје, обрачуне и предлоге за расподелу добити.

Директор – представља и заступа ЕД ЈУГОИСТОК Д.О.О., НИШ., организује и руководи процесом рада и води пословање предузећа, доноси одлуке и одговара за законитост, предлаже Скупштини предузећа односно Овлашћеном представнику оснивача основе пословне политике, програме рада и планове развоја, извршава одлуке Скупштине предузећа односно Овлашћеног представника оснивача.

Управу Предузећа чине Скупштина и Директор кога именује Управни одбор ЈП ЕПС-а на предлог генералног директора ЈП ЕПС-а, а надзор над пословањем Предузећа спроводи Интерни ревизор. У седишту Предузећа у Нишу, налази се Управа где се обављају сви системски, организациони и надзорни послови Предузећа у целини.

На дан 31. децембра 2009. године Предузеће запошљава 2,224 радника (2008. године – 2,247 радника).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Финансијски извештаји

Финансијски извештаји Предузећа укључују биланс стања на дан 31. децембра 2009. године, биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извештаје.

2.2. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији (“Службени гласник РС” бр. 46 од 2. јуна 2006. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (“Оквир”), Међународне рачуноводствене стандарде (“МРС”), односно Међународне стандарде финансијског извештавања (“МСФИ”), као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“Одбор”) и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања (“Комитет”), у периоду од 31. децембра 2002. године до краја 2007. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије (“Министарство”) и објављени у Службеном гласнику РС бр. 16 на дан 12. фебруара 2008. године. Министарство је такође утврдило (Решењем бр 401-00-1456/2008- 16) и објавило за примену у Службеном гласнику РС бр. 116 од 17. децембра 2008. године превод измена МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и одмеравање” и МСФИ 7 “Финансијски инструменти: Обелодањивање”.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)**2.2. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (наставак)**

Међутим, до датума састављања приложених финансијских извештаја, нису биле преведене све измене МРС/МСФИ и IFRIC тумачења која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године (што се посебно односи на период након доношења Решења од стране Министарства). При том, приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (“Службени гласник РС” бр. 114 од 22. децембра 2006. године, 119 од 26. децембра 2008. и 2/10 од 15. јануара 2010. године), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 “Приказивање финансијских извештаја”, а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису званично усвојени као и објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напоменама 2.3 и 2.4.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Предузећа, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Предузеће је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напмени 3.

Финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

2.3. Објављени стандарди и тумачења, на снази али, који још увек нису усвојени и преведени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена и преведена у Републици Србији за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2009. године.

- Измене МСФИ 4 “Уговори о осигурању” и МСФИ 7 “Финансијски инструменти: Обелодањивања” – Побољшање обелодањивања о финансијским инструментима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године)
- Измене МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања” и МРС 27 “Консолидовани и појединачни финансијски извештаји” – Трошак улагања у зависно предузеће, заједнички подухват или придружено привредно лице (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења, на снази али, који још увек нису усвојени и преведени (наставак)

- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 22. маја 2008. године (МРС 1, МСФИ 5, МРС 8, МРС 10, МРС 16, МРС 19, МРС 20, МРС 23, МРС 27, МРС 28, МРС 29, МРС 31, МРС 34, МРС 36, МРС 38, МРС 39, МРС 40, МРС 41) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (већина измена на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене МРС 32 “Финансијски инструменти: Презентација” и МРС 1 “Презентација финансијских извештаја” – Инструменти који се могу поново (про)дати емитенту и обавезе проистекле по основу ликвидације (на снази за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- МРС 1 (ревидирани) “Презентација финансијских извештаја” – Ревидирана презентација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- МРС 23 (ревидирани) “Трошкови позајмљивања” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене МСФИ 2 “Исплате по основу акција” – Услови стицања и укидања права (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене IFRIC 9 “Поновна процена уграђених деривата” и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године),
- IFRIC 13 “Програми лојалности купаца” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2008. године),
- IFRIC 14 “МРС 19 - Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2008. године),
- IFRIC 15 “Уговори о изградњи некретнина” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- IFRIC 16 “Хеџинг нето инвестиција у иностране операције” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. октобра 2008. године).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 “Пословни сегменти” (на снази за годишње периоде почевши од 1. јануара 2013. године),
- МСФИ 3 (ревидиран) “Пословне комбинације” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- МСФИ 1 (ревидиран) “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене МСФИ 2 “Исплате по основу акција” – Трансакције групних готовинских исплата по основу акција (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене МРС 24 “Обелодањивања о повезаним лицима” – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- Измене МРС 27 “Консолидовани и појединачни финансијски извештаји” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МРС 32 “Финансијски инструменти: Презентација” – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године),
- Измене МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 2, МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 18, МРС 36, МРС 38, МРС 39, IFRIC 9, IFRIC 16) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (већина измена биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене IFRIC 14 “МРС 19 - Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција”– Преплаћени минимални захтеви за финансирањем (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- МСФИ 17 (ревидиран) “Пренос неновчаних средстава власницима предузећа” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек ниси ступили на снагу (наставак)

- IFRIC 18 “Пренос средстава са купаца” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 19 “Намиривање обавеза инструментима капитала” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године).

2.5. Упоредни подаци

Предузеће је као упоредне податке приказало кориговани извештај о променама у капиталу, кориговани биланс токова готовине и кориговани биланс успеха за годину која се завршава 31. децембра 2008. године, односно кориговани биланс стања на дан 31. децембра 2008. године.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Пословни приходи

Приходи од продаје

Приходи од продаје евидентирају се и признају по принципу фактурисане реализације уз искључење пореза на додату вредност.

Приходи од продаје у оквиру ЕПС-а у 2009. години су исказани по фактурисаној вредности уз искључење пореза на додату вредност. Од 1. јануара 2005. године Предузеће врши фактурисање своје производње у систему ЈП Електропривреда Србије по трансферним ценама које је утврдио Управни одбор ЕПС-а.

Остали пословни приходи

Остала реализација обухвата фактурисане остале приходе од продаје производа, материјала и извршених услуга и приходе по основу партиципације и прикључења нових потрошача на електродистрибутивну мрежу.

3.2. Трошкови и расходи

Трошкови испоручене електричне енергије

Трошкови испоручене електричне енергије у систему ЈП Електропривреда Србије у 2009. и 2008. години су исказани по трансферним ценама које је утврдио Управни одбор ЕПС-а.

Трошкови материјала за израду, горива и осталог материјала

Наведена категорија трошкова обухвата: трошкове основног материјала за израду нових и реконструкцију постојећих објеката, трошкове помоћног материјала, трошкове канцеларијског материјала, трошкове нафтних деривата.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.2. Трошкови и расходи (наставак)***Трошкови одржавања и поправки (инвестиционо и текуће одржавање)*

Трошкови одржавања и поправки - трошкови инвестиционог и текућег одржавања терете расходе периода у коме су настали. Сви трошкови се признају у периоду у коме су настали и коме припадају, у складу са начелом настанка догађаја.

3.3. Донације

Средства добијена кроз донације иницијално се евидентирају као разграничени приходи у оквиру обавеза у Билансу стања, који се умањују у корист Биланса успеха у периоду када се на терет Биланса успеха евидентирају трошкови везани за коришћење средстава примљених донација. Новчане донације које покривају један обрачунски период и намена им је да покрију трошкове Предузећа настале у том периоду, односно намењене су за повећање прихода, оприходују се у тренутку признавања.

3.4. Приходи и расходи по основу камате

Приходи од камате углавном се односе на камате обрачунате на доспела потраживања од купаца која нису регулисана у року и камате обрачунате по основу краткорочних пласмана и дугорочних потраживања.

Приходи од камата признају се у периоду на који се односе, независно од тога да ли је камата наплаћена.

Расходи по основу камата, које су доспеле за плаћање до краја обрачунског периода, или су доспеле за приписивање главници, терете приходе периода у коме су настале.

3.5. Трошкови позајмљивања и ефекти промене курсева валута

Трошкови позајмљивања признају се као расход у периоду када су настали, без обзира како се користе позајмљена средства.

Монетарне и немонетарне ставке средстава и обавеза набављене у иностранству признају се по средњем курсу утврђеном на Међубанкарском тржишту девизама који је важио на дан настанка трансакције. На дан састављања финансијских извештаја монетарне ставке исказане су по средњем курсу, а све корекције признате су у билансу успеха.

3.6. Резервисање

Према најбољој процени издатака потребних за измирење садашње обавезе по основу судских спорова у току, врши се резервисање на терет расхода.

Обрачун и исказивање дугорочних обавеза по основу отпремнина и јубиларних награда извршено је коришћењем метода садашње вредности будућих очекиваних исплата заснованих на:

- Општим актима Предузећа, односно преузетој обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију у износу: од 1,67 зараде запосленог коју би остварио за месец који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, или у износу утврђеним законом, ако је то за запосленог повољније, као и обавези да исплати јубиларне награде за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Предузећу;

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.6. Резервисање (наставак)**

- Пројектованој стопи раста зарада по стопи од 1,5%, дисконтној стопи од 7,18%, годишњој стопи флукуације запослених од 1,5% са крајњим лимитом флукуације запослених од 15%, уз уважавање ризика за случај смрти према подацима објављеним од стране Републичког завода за статистику.

3.7. Накнаде запосленима

Накнаде запосленима, као сви видови користи које предузеће даје запосленима на основу Посебног колективног уговора, признају се као расход у току рачуноводственог периода када је запослени радио и као обавеза, по одбитку сваког износа који је већ исплаћен.

3.8. Додељивање и помоћи

Државна додељивања по основу средстава признају се у билансу стања као разграничени приходи и уносе се у приходе у периоду неопходном да се повежу са односним трошковима за чије накнађивање су предвиђени.

3.9. Порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит важећим у Републици Србији. Порез на добитак у висини од 10% се плаћа на пореску основицу утврђену пореским билансом, уз умањење по основу остварених пореских кредита (у висини од 20% од извршеног улагања у стална средства, с тим што не може бити већи од 50% обрачунавог пореза у години у којој је извршено улагање). Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добитак приказан у билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добитака из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година.

Одложена пореска средства и обавезе исказују се у износима пореза на добит који могу да се поврате или који треба да се плате у наредним годинама по основу привремених разлика које произилазе из разлика и расхода које порески биланс не признаје у износима утврђеним билансом успеха.

Према мишљењу Министарства финансија бр. 011-00-00711/2006-04 од 17. јануара 2007. године и члану 10. Закона о порезу на добит предузећа ("Сл. гласник РС", бр. 25/01, 84/04), у случају промене спајања уз оснивање којом два или више привредних друштава престају да постоје без ликвидације преносећи новооснованом друштву целу своју имовину и обавезе, основицу за амортизацију сталних средстава, која се признаје у пореском билансу, чини за непокретности (сврстане у I групу) набавна вредност средстава, за свако средство посебно, а за остала стална средства (сврстана у групе од II – V) у првој години набавна, а у наредним годинама неотписана вредност сталних средстава групе.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.10. Поштена (фер) вредност**

У Републици Србији не постоји довољно тржишно искуство. Стабилност и ликвидност код куповине и продаје кредита и осталих финансијских средстава и обавеза и званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, поштену (фер) вредност није могуће поуздано утврдити у условима непостојања активног тржишта, како то захтевају МСФИ. По мишљењу руководства Предузећа, износи обелодањени у финансијским извештајима одражавају реалну вредност која је у датим околностима најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања. Ради утврђивања поштене (фер) вредности будући новчани токови су сведени на садашњу вредност применом дисконтне стопе једнаке уговореној каматној стопи, која садашњу вредност своди на номиналну вредност. За износ идентификованих процењених ризика да књиговодствена вредност неће бити реализована врши се исправка вредности.

3.11. Трансферне цене

Вредносно обрачунавање учинака између повезаних правних лица у току периода врши се по трансферним ценама одређеним од стране Управног одбора матичног предузећа утврђених методом трошка плус.

3.12. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема почетно се мере по набавној вредности. Компоненте набавне вредности су: фактурна вредност добављача умањена за све рабате садржане у рачуну, увозне дажбине и друге јавне приходе, који се не рефундирају, као и сви други директно приписивани трошкови неопходни за довођење тог средства у стање функционалне приправности.

Средство изграђено у сопственој режији признаје се по цени коштања, под условом да она не прелази тржишну вредност. У цену коштања средства не улази камата, административни и други општи трошкови, који се не могу директно приписати средству.

Некретнине, постројења и опрема, су на дан 1. јануара 2004. године исказане по ревалоризованој (процењеној) набавној вредности, умањеној за исправку вредности. Ревалоризација (процена) је извршена од стране овлашћеног процењивача, на основу њиховог усклађивања са тржишном вредношћу. Овако усклађена вредност је на дан 1. јануара 2004. године призната као њихова вероватна вредност на тај дан, а у складу са Међународним стандардом финансијског извештавања – 1 Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања – (МСФИ – 1). Ефекат извршене ревалоризације (процене) некретнина, постројења и опреме исказан је у оквиру акумулираног резултата из ранијих година.

Земљиште није било предмет процене од стране независног проценитеља на дан 1. јануара 2004. године, већ су преузете књиговодствене вредности исказане у финансијским извештајима на дан 31. децембра 2003. године.

Поновна процена некретнина, постројења и енергетских опреме је вршена на дан 1. јануар 2007. године од стране независног проценитеља. Некретнине и опрема набављена након 1. јануара 2007. године и опрема која није процењена, исказане су по набавној вредности и умањене за исправку вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.12. Некретнине, постројења и опрема (наставак)

Транспортна средства, опрема за уређење канцеларија и других просторија, остала опрема и алат и инвентар чији је рок употребе дужи од једне године, исказују се по набавној вредности.

Трошкови одржавања, поправке и замене мањих делова опреме се урачунавају у трошкове одржавања у моменту настајања.

Трошкови позајмљивања који се односе на финансирање изградње некретнина, постројења и опреме, не капитализују се већ се признају као расход у периоду када су настали.

Накнадна улагања при реконструкцији, адаптацији или другој доградњи приписују се вредности средства, уколико се тим улагањем повећава капацитет средстава, продужава корисни век употребе, побољшава квалитет производа и усвајају нови производни процеси који омогућавају значајно смањење трошкова.

Добици или губици проистекли из расходовања или отуђења некретнина, постројења и опреме утврђују се као разлика између нето прилива од продаје и исказаног износа средстава и признају се као приход или расход у билансу успеха.

3.13. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме врши се пропорционалном методом у току процењеног века употребе. Обрачун амортизације почиње од наредног месеца од када се средство стави у употребу.

Корисни век употребе некретнина, постројења и опреме утврђен је од стране овлашћеног процењивача на дан 1. јануара 2007. године.

Амортизација новонабављених средстава обрачунава се на набавну вредност некретнина, постројења и опреме. Примењене годишње стопе амортизације су:

	2009	2008
Грађевински објекти	1.11% - 1.50%	1.18% - 1.43%
Возила	0.89% - 12.5%	6.67% - 12.5%
Опрема	10% - 20%	10% - 20%

Амортизациони период и метод се проверавају на крају сваког обрачунског периода.

3.14. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања почетно се мере по набавној вредности. Након почетног признавања воде се по набавној вредности умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обесвредњавања.

Амортизациони период и метод се проверавају на крају сваког обрачунског периода. Нематеријална средства амортизују се у току економског века методом пропорционалног отписа. Процењени век нематеријалних улагања за 2009. и 2008. су како следи:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.14. Нематеријална улагања (наставак)**

Опис	Период коришћења	%
Улагања у развој	4 године	25
Патенти, лиценце и слична права	5 година	20
Остала нематеријална права	5 година	20

3.15. Обезвређивање вредности некретнина, постројења и опреме

На дан састављања финансијских извештаја врши се процењивање било каквих индиција да је вредност средстава умањена на основу екстерних и интерних извора информација.

Уколико постоје индиције да је неко средство обезвређено за то појединачно средство врши се процена износа који може да се поврати. У немогућности процене износа који може да се поврати по средству, врши се процена повратних износа за јединицу која ствара новац – привредно друштво.

На дан 31. децембра 2009. године, према процени руководства, није било индиција које указују да је вредност сталних средстава обезвређена.

3.16. Залихе

Залихе обухватају сировине и материјал (основни и помоћни), резервне делове, алат и инвентар. Залихе се мере по набавној вредности или цени коштања, односно нето продајној вредности ако је она нижа. Набавна вредност обухвата куповну цену, увозне дажбине и друге порезе који се не рефундирају, транспортне, манипулативне и друге трошкове који се могу директно приписати стицању залиха, умањена за трговачке попусте, рабате и друге сличне ставке. Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања умањена за процењене трошкове завршетка производње и процењене неопходне трошкове продаје.

Обрачун излаза (утрошка) залиха признаје се по методи просечне пондерисане цене. Пондерисани просек израчунава се приликом пријема сваке наредне пошиљке.

Алат и ситан инвентар отписују се једнократно приликом стављања у употребу.

Исправка вредности залиха се врши терећењем осталих расхода у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност, односно по основу документованих смањења употребне вредности залиха.

3.17. Финансијски инструменти

Свако уговорно право из којег настаје финансијско средство и финансијска обавеза или инструмент капитала признаје се као финансијски инструмент на датум поравнања.

Приликом почетног признавања финансијска средства и финансијске обавезе мере се по њиховој набавној вредности која представља поштenu вредност надокнаде која је дата (у случају средства) или примљена (у случају обавеза).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.17. Финансијски инструменти (наставак)

Финансијски инструменти расположиви за продају и остали дугорочни пласмани

Финансијски инструменти расположиви за продају се састоје од учешћа у капиталу других правних лица и учешћа у капиталу банака.

Финансијски инструменти расположиви за продају се после почетног признавања мере по:

- поштеној вредности, уколико се држе ради трговања, а који имају котирану тржишну вредност на активном тржишту
- по набавној вредности, уколико се држе ради трговања, а који немају котирану тржишну вредност на активном тржишту
- амортизованој вредности, уколико имају фиксни рок доспећа,
- набавној вредности, уколико немају фиксни рок доспећа.

Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења признаје се као посебна ставка капитала – ревалоризационе резерве, који имају котирану тржишну вредност на активном тржишту. Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења осталих финансијских инструмената признаје се као добитак или губитак у периоду у ком је настала.

Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања обухватају потраживања по основу продаје, потраживања из специфичних послова и друга потраживања, као и краткорочне пласмане у повезана правна лица, кредите и остале краткорочне пласмане.

Потраживања по основу продаје електричне енергије и других учинака мере се по вредностима из оригиналне фактуре. Фактурисане камате у вези продаје добара и услуга признају се као друга потраживања и исказују се у приходима у периоду у којем настају. При процени вероватноће прилива економске користи уважавају се сви догађаји настали до 31. јануара наредне године.

Остала потраживања и пласмани који су потекли од Предузећа мере се по амортизованој вредности.

Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења финансијских средстава признаје се као добитак или губитак у периоду у којем настаје.

Исправка вредности потраживања од купаца

Исправка вредности се врши на терет осталих расхода за износ ненаплаћених потраживања по основу промета електричне енергије и извршених услуга за које постоји неизвесност наплате. Предузеће је извршило исправку вредности потраживања од правних и физичких лица по којима је протекао рок за наплату од најмање 60 дана. Изузетно, може се вршити процена извесности наплате за наведене групе дужника и појединачно и за период краћи од наведеног. Приликом процене вероватноће наплате потраживања, Предузеће је уважило све догађаје настале до 31. јануара 2010. године. За сва потраживања по којима је покренут судски поступак врши се исправка вредности, док се директни отпис врши само по окончању судског спора или на основу одлуке органа управљања. Предузеће не врши исправку потраживања по основу продаје за правне субјекте према којима има истовремено и обавезе по различитим основама.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.17. Финансијски инструменти (наставак)***Исправка вредности потраживања од купаца (наставак)*

Исправка вредности репрограмираних потраживања представља исправку вредности главнице дуга који је предмет репрограма и извршена је за сва потраживања старија од 60 дана од дана доспећа пре закључења споразума о репрограму.

Обезвређивање финансијских пласмана

На дан сваког биланса врши се процена објективних доказа о вредности средстава анализом очекиваних нето прилива готовине и то:

- појединачно за средства која су значајна,
- на бази портфеља за групу сличних финансијских средстава која нису појединачно идентификована као обезвређена.

Процена извесности наплате потраживања по основу промета електричне енергије врши се по групама дужника. За потраживања од правних лица којима је протекао рок за наплату најмање од 60 дана врши се исправка потраживања. Изузетно, може се вршити процена извесности наплате за ову групу дужника и појединачно. Исправка потраживања не врши се од лица којима се истовремено и дугује.

За сва потраживања по којима је покренут судски поступак, врши се исправка потраживања. Директан отпис врши се само по окончању судског спора или по одлуци органа управљања.

Готовина и еквиваленти готовине

Готовина и еквиваленти готовине обухватају готовину на рачунима код банака и у благајни.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе (према повезаним правним лицима, дугорочне кредите, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе, краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе. Након почетног признавања финансијске обавезе се мере по амортизованој вредности која представља износ по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за укупну амортизацију сваке разлике између почетног износа и износа доспећа и умањена за било који отпис услед обезвређивања или ненаплативости.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза, као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

4.1. Амортизација и амортизационе стопе

Обрачун амортизације и примењене стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку трајања опреме и нематеријална улагања. Једном годишње Предузеће процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

4.2. Одложена пореска средства

У складу са проценама руководства, а услед неизвесности да ће будући опорезиви добици на терет којих се одложена пореска средства могу искористити, бити расположиви у наредним обрачунским периодима, Предузеће није исказало одложена пореска средства по основу пореских кредита насталих по основу улагања у основна средства.

4.3. Исправка вредности потраживања

Предузеће перманентно прати финансијско стање и пословање својих значајних комитената, односно изложеност ризику депоновања и улагања средстава. Предузеће је у складу са рачуноводственом политиком извршило индиректан отпис потраживања старијих од 60 дана од дана њихове доспелости на наплату. Процене су руководства да је формиран износ исправке вредности потраживања реалан, те да су потраживања исказана у пословним књигама наплатива, односно да не постоји висок степен неизвесности њихове наплате.

4.4. Резервисања

Генерално резервисања су у значајној мери подложна проценама. Предузеће процењује вероватноћу да се одређени неповољни случајеви могу догодити као резултат прошлих догађаја и врши процену износа који је потребан да се измири обавеза. Иако Предузеће поштује начело опрезности приликом процене, с обзиром да постоји велика доза неизвесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процена.

4.5. Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Предузеће примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки.

Пословна политика Предузећа је да обелодани информације о правичној вредности активне и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активне и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Предузећа врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. Процене су руководства, у датим околностима, да је књиговодствена вредност финансијских инструмената једнака њиховој фер вредности, те да је као таква најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

5. КОРЕКЦИЈЕ ПОЧЕТНОГ СТАЊА

а) Ефекти корекција на билансу стања на дан 31. децембра 2008. године

	У хиљадама динара		
	Претходно исказано 31. децембар 2008.	Корекције / рекласи- фикације + / (-)	Кориговано 31. децембар 2008.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	78,895	-	78,895
Некретнине, постројења и опрема	20,433,643	-	20,433,643
Учешћа у капиталу	2,002	-	2,002
Остали дугорочни финансијски пласмани	8,692	-	8,692
	<u>20,523,232</u>	<u>-</u>	<u>20,523,232</u>
Обртна имовина			
Залихе	754,483	-	754,483
Потраживања	7,559,694	-	7,559,694
Краткорочни финансијски пласмани	48,433	-	48,433
Готовински еквиваленти и готовина	262,014	-	262,014
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	339,131	-	339,131
	<u>8,963,755</u>	<u>-</u>	<u>8,963,755</u>
Укупна актива	<u>29,486,987</u>	<u>-</u>	<u>29,486,987</u>
ПАСИВА			
Капитал			
Основни капитал	12,091,200	-	12,091,200
Остали капитал	16,658	-	16,658
Ревалоризационе резерве	8,262,029	5,015	8,257,014
Акумулирани губитак	(2,665,305)	97,800	(2,763,105)
	<u>17,704,582</u>	<u>102,815</u>	<u>17,601,767</u>
Дугорочне обавезе			
Дугорочна резервисања	454,876	-	454,876
Остале дугорочне обавезе	3,106,996	-	3,106,996
	<u>3,561,872</u>	<u>-</u>	<u>3,561,872</u>
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	123,524	-	123,524
Обавезе из пословања	7,102,757	-	7,102,757
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	341,208	102,815	444,023
Остале краткорочне обавезе и ПВР	389,824	-	389,824
	<u>7,957,313</u>	<u>-</u>	<u>8,060,128</u>
Одложене пореске обавезе	<u>263,220</u>	<u>-</u>	<u>263,220</u>
Укупна пасива	<u>29,486,987</u>	<u>-</u>	<u>29,486,987</u>
Ванбилансна актива и пасива	593,849	-	593,849

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

5. КОРЕКЦИЈЕ ПОЧЕТНОГ СТАЊА (наставак)

б) Ефекти корекција на акумулираном губитку на дан 31. децембра 2008. године:

	У хиљадама динара
	31. децембар
	2008.
	<u> </u>
Стање акумулираног губитка 31. децембра 2008. године, пре корекција	<u>(2,665,305)</u>
Трошкови пореза додату вредност на техничке и комерцијалне губитке електричне енергије за годину која се завршава на дан 31. децембра 2008. године (ефекти корекције биланс успеха)	<u>(62,498)</u>
Кориговано стање 31. децембра 2008. године	<u><u>(2,727,803)</u></u>

У односу на презентоване ставке у финансијским извештајима за 2008. годину, услед догађаја који су се накнадно десили у извештајном периоду, извршено је кориговање на основу записника пореске управе Предузеће је признало трошкове за порез на додату вредност за техничке и комерцијалне губитке које је предузеће остварило у току 2008. године у износу од 102,815 хиљада динара од којих је 40,317 хиљада динара кориговано кроз акумулирани губитак на дан 31. децембра 2008. године, а износ од 62,498 хиљада динара је коригован кроз биланс успеха за годину која се завршава на дан 31. децембра 2008. године. Ови трошкови се односе на разлику између планских и стварних губитака електричне енергије које пореска управа није признала као губитак и на то је обрачунала порез на додату вредност.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

5. КОРЕКЦИЈЕ ПОЧЕТНОГ СТАЊА (наставак)

в) Ефекти корекција на билансу успеха за годину која се завршава на дан
31. децембра 2008. године

	У хиљадама динара		
	Година која се завршава		
	31. децембра 2008.		
	Пре корекција	Корекције/ Рекласификације	Кориговано
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје	16,916,739	-	16,916,739
Остали пословни приходи	623,973	-	623,973
	<u>17,540,712</u>	-	<u>17,540,712</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Трошкови материјала	(12,407,467)	-	(12,407,467)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(2,279,770)	-	(2,279,770)
Трошкови амортизације и резервисања	(2,454,382)	-	(2,454,382)
Остали пословни расходи	(1,550,641)	(62,498)	(1,613,139)
	<u>(18,692,260)</u>	-	<u>(18,754,758)</u>
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК / (ГУБИТАК)	<u>(1,151,548)</u>	<u>(62,498)</u>	<u>(1,214,046)</u>
Финансијски приходи	1,599,733	-	1,599,733
Финансијски расходи	(434,966)	-	(434,966)
Остали приходи	138,715	-	138,715
Остали расходи	(2,504,460)	-	(2,504,460)
ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	<u>(2,352,526)</u>	<u>(62,498)</u>	<u>(2,415,024)</u>
Одложени порески расходи периода	28,303	-	28,303
НЕТО ГУБИТАК	<u>(2,324,223)</u>	<u>(62,498)</u>	<u>(2,386,721)</u>

г) Ефекти корекција на акумулираном губитку на дан 1. јануар 2009. године:

	У хиљадама динара
	1. јануар
	2009.
Стање акумулираног губитка 1. јануара 2009. године, пре корекција	<u>(2,727,803)</u>
Трошкови пореза додату вредност на техничке и комерцијалне губитке	(40,317)
електричне енергије	5,015
Ревалоризација основних средстава по процене	<u>(35,302)</u>
Укупно корекција	<u>(35,302)</u>
Кориговано стање 1. јануара 2009. године	<u>(2,763,105)</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
	<i>Кориговано</i>	
Приходи од продаје у оквиру ЕПС-а:		
- приходи од продате електричне енергије	40,673	27,794
	<u>40,673</u>	<u>27,794</u>
Приходи од продаје електричне енергије:		
- физичка лица	9,385,040	8,660,394
- правна лица	8,318,442	7,993,704
	<u>17,703,482</u>	<u>16,654,098</u>
Остали приходи од продаје производа и услуга	141,3366	234,847
	<u>17,885,491</u>	<u>16,916,739</u>

7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
	<i>Кориговано</i>	
Приходи од донација	171,316	260,501
Приходи од активирања учинака и робе	373,051	323,121
Остали приходи	67,661	40,351
	<u>612,028</u>	<u>623,973</u>

8. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
	<i>Кориговано</i>	
Трошкови испоручене електричне енергије:		
- од ЈП ЕПС	10,043,814	10,738,810
- ван ЈП ЕПС	11,898	8,181
	<u>10,055,712</u>	<u>10,746,991</u>
Трошкови пренос електричне енергије стране ЈП Електромрежа Србије	1,283,021	1,244,660
Трошкови остале енергије за сопствене потребе	49,283	53,891
Трошкови материјала и резервних делова	318,509	361,925
	<u>11,706,525</u>	<u>12,407,467</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

9. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
		<i>Кориговано</i>
Бруто зараде	1,934,129	1,775,822
Доприноси на терет послодавца	396,382	399,666
Остали лични расходи	87,916	104,282
	<u>2,418,427</u>	<u>2,279,770</u>

10. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
		<i>Кориговано</i>
Трошкови амортизације:		
- некретнине, постројења, опрема	2,007,047	2,082,015
- нематеријална улагања	24,455	21,461
	<u>2,031,502</u>	<u>2,103,476</u>
Резервисања за бенефиције за запослене	75,402	302,332
Резервисања за судске спорове	34,945	48,574
	<u>2,141,849</u>	<u>2,454,382</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

11. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
		<i>Кориговано</i>
Услуге одржавања	363,129	461,709
Таксе	71,740	52,878
Остале обавезе према држави	2,136	3,912
Научно истраживачки рад	600	-
ПТТ услуге	102,162	81,966
Транспортни трошкови	3,184	4,962
Закупнине	9,508	5,269
Комуналне услуге	16,173	13,776
Порез на имовину	31,342	33,221
Накнаде за коришћење грађевинског земљишта	92,334	76,731
Накнаде за коришћење минералних сировина	-	7,490
Банкарске услуге и платни промет	32,186	28,657
Трошкови репрезентације	22,787	22,769
Трошкови чланарина	1,130	906
Допринос за воду, накнада	501	474
Трошкови камата репрограмираних потраживања од купаца	10,527	10,712
Трошкови услуге у оквиру ЕПС-а које се односе на Косовска предузећа	111,552	184,931
Штете	14,469	17,260
Осигурање	42,337	97,294
Судски трошкови	98,238	93,452
Трошкови хигијене, логистике и техничке услуге	137,404	141,025
Трошкови ПДВ обрачунатог на губитке елек. енергије	34,735	62,498
Маркетинг трошкови	8,823	7,316
Професионални услуге	23,945	35,137
Остали материјални расходи и остале услуге	187,819	168,794
	<u>1,418,761</u>	<u>1,613,139</u>

12. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
		<i>Кориговано</i>
Приходи од камата	1,866,787	1,587,401
Позитивне курсне разлике	-	38
Финансијски приходи од повезаних лица	4,919	12,294
	<u>1,871,706</u>	<u>1,599,733</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

13. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
	<i>Кориговано</i>	
Финансијски расходи од повезаних лица	501,625	353,279
Расходи камата	115,515	71,065
Негативне курсне разлике	5,476	7,261
Остали финансијски расходи	4,246	3,361
	<u>626,862</u>	<u>434,966</u>

14. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
	<i>Кориговано</i>	
Приходи од наплаћених отписаних потраживања	13,214	104,279
Добици од продаје имовине, права и вишкови	5,792	6,685
Приходи од смањења обавеза	3,451	1,677
Приходи од укидања дугорочних обавеза по основа судских спорова	27,707	6,960
Остало	9,967	19,114
	<u>60,131</u>	<u>138,715</u>

15. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
	<i>Кориговано</i>	
Исправка вредности потраживања	4,397,702	2,171,180
Исправка вредности залихе	51,934	79,813
Отпис потраживања	183,489	213,768
Губици од расхоровања и продаје имовине	7,600	5,319
Мањкови	53	1,219
Остало	16,085	33,161
	<u>4,656,863</u>	<u>2,504,460</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

16. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008. <i>Кориговано</i>
Текући порез – порески расход периода	-	-
Одложени порески приходи периода	52,651	28,303
	<u>52,651</u>	<u>28,303</u>

**б) Усаглашавање износа пореза на добитак у билансу успеха и
производа добити пре опорезивања и прописане пореске стопе**

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008. <i>Кориговано</i>
Губитак пре опорезивања	(2,539,931)	(2,415,024)
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%	(253,993)	(241,502)
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	376,817	101,304
Остало	122,824	140,198
Порез на добит	<u>-</u>	<u>-</u>

в) Одложена пореска средства и обавезе

Предузеће је са стањем на дан 31. децембра 2008. године, у својим књигама исказало вредност некретнина, постројења и опреме и осталих средстава која подлежу амортизацији у износу од 18,169,490 хиљада динара.

По пореским прописима средства која подлежу амортизацији имају вредност од 16,063,796 хиљада динара и до тог износа ће у наредним годинама бити призната обрачуната амортизација као одбитна ставка у билансу обрачуна пореза на добит.

Разлика вредности средстава у износу од 2,105,694 хиљаде динара биће амортизована у наредним годинама и за тај износ ће бити остварен приход који подлеже обрачуну пореза на добит по стопи од 10%.

Обрачунати износ од 210,569 хиљада динара (2008: 263,220 хиљада динара) исказује се као одложена пореска обавеза (напомена 33.).

На дан 31. децембра 2009. године Предузеће није исказало одложена пореска средства по основу пренетих пореских губитака и пореских кредита у укупном износу од 498,493 хиљаде динара, већ су исказана ванбилансно у висини укупног права које може да се оствари. Предузеће није признало ова одложена пореска средства обзиром да не постоје довољно поуздане информације о вероватноћи да ће иста права моћи да се искористе, односно о висини остварене добити по основу које се пореска обавеза може умањити.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

17. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У хиљадама динара						
	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема и постројења	Средства у припреми и аванси	Остале некретности, постројења и опрема	Укупно некретности, постројења и опрема	Нематеријална улагања
Набавна вредност							
Стање 31. децембар 2008. године	597,740	17,789,220	62,504,314	368,676	1,468	81,261,418	131,405
Корекција	-	(374)	374	-	-	-	-
Коригирано стање 31. децембар 2008. године	597,740	17,788,846	62,504,688	368,676	1,468	81,261,418	131,405
Трансфер из средства у припреми	-	53,146	12,292	(65,438)	-	-	-
Нове набавке	106	168	377,886	204,318	55	582,533	11,545
Инвестиције у сопственој режији	-	14,082	-	-	-	14,082	-
Расходовања, продаја и пренос другим правним лицима	-	(27,597)	(90,680)	-	-	(118,277)	-
Вишкови	-	1,049	106	1,104	-	2,259	-
Остало	-	650	35,800	-	-	36,450	(785)
Стање 31. децембра 2009. године	597,846	17,830,344	62,840,092	508,660	1,532	81,778,465	142,165
Исправка вредности							
Стање 31. децембар 2008. године	164,496	13,032,550	47,630,596	-	133	60,827,775	52,510
Корекција	-	(329)	329	-	-	-	-
Коригирано стање 31. децембар 2008. године	164,496	13,032,221	47,630,935	-	133	60,827,775	52,510
Обрачуната амортизација	-	298,990	1,708,057	-	92	2,007,139	24,454
Исправка вредности садржана у продатим и расходованим основним средствима	-	(26,207)	(79,855)	-	-	(106,062)	-
Остало	-	130	396	-	-	526	(537)
Стање 31. децембра 2009. године	164,496	13,305,134	49,259,523	-	225	62,729,387	76,427
Нето садашња вредност:							
Стање 31. децембра 2009. године	<u>433,350</u>	<u>4,525,210</u>	<u>13,580,569</u>	<u>508,660</u>	<u>1,298</u>	<u>19,049,087</u>	<u>65,738</u>
Стање 31. децембра 2008. године	<u>433,244</u>	<u>4,756,625</u>	<u>14,873,763</u>	<u>368,676</u>	<u>1,335</u>	<u>20,433,643</u>	<u>78,895</u>

18. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
		<i>Кориговано</i>
Учешћа у капиталу АИК банка а.д. Ниш	2,080	1,830
Учешћа у капиталу других правних лица у земљи	182	172
	<u>2,262</u>	<u>2,002</u>

Ови пласмани класификовани су као расположиви за продају, и за део истих, које имају котирану вредност на активном тржишту, извршено је признавање по фер вредности на дан 31. децембра 2009. године. Предузеће на дан 31. децембра 2009. године има мање од 1% учешћа у капиталу АИК банка а.д. Ниш и других правних лица у земљи.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

19. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008. <i>Кориговано</i>
Репрограмирана потраживања од купаца	5,898	65,139
Потраживања од Агенције за приватизацију Републике Србије	48,990	41,233
Остали дугорочни финансијски пласмани	6,156	6,387
	<u>61,044</u>	<u>112,759</u>
Исправка вредности репрограмираних потраживања	(54,888)	(104,067)
	<u>6,157</u>	<u>8,692</u>

Репрограмирана потраживања од купаца за електричну енергију у износу од 5,898 хиљада динара на дан 31. децембар 2009. године (2008: 65,139 хиљада динара), представљају потраживања од правних лица, којима је стање неизмирених обавеза репрограмирано и отплаћује се у једнаким месечним ратама у периоду од десет година уз месечну каматну стопу од 1%, која се коригује уколико индекс раста цена на мало пређе 12,68% на годишњем нивоу, а ради усклађивања са износом годишњег индекса раста цена на мало. Неизмирена обавеза доспева на наплату у јануару 2010. године.

Потраживања од Агенције за приватизацију Републике Србије са стањем на дан 31. децембра 2009. године у износу од 48,900 хиљада динара (2008: 41,233 хиљаде динара) у целини се односе на потраживања од привредних друштава дужника над којима је отворен стечајни поступак, а за чију наплату гарантује Агенција.

Остали дугорочни финансијски пласмани укључују дугорочне стамбене кредите у износу 6,157 хиљада динара, који обухватају пласмане по основу откупа друштвених станова, кредите за побољшање услова становања и кредите за куповину станова који су пласирани на периоде од 20 и 40 година по фиксној каматној стопи од 1% годишње.

20. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008. <i>Кориговано</i>
Материјал	542,877	482,606
Резервни делови	252,736	279,292
Алат и инвентар	46,296	53,564
Дати аванси	39,361	33,704
	<u>881,270</u>	<u>849,166</u>
Исправка вредности залиха	(140,729)	(91,002)
Исправка вредности аванса	(3,799)	(3,681)
	<u>736,742</u>	<u>754,483</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

21. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
		<i>Кориговано</i>
Потраживања од купаца:		
- за испоручену електричну енергију - домаћинства	11,885,260	10,137,992
- за испоручену електричну енергију - привреда	8,114,367	5,074,383
- за испоручену електричну енергију - предузећа у реструктурирању	901,788	1,099,629
- повезана правна лица	6,230	4,316
- потраживања од купаца за услуге	16,138	24,342
- остала потраживања од купаца	40,480	39,271
	<u>20,964,263</u>	<u>16,379,933</u>
Остала потраживања:		
- потраживања по основу РТВ претплате	5,092,782	3,632,052
- потраживања из специфичних послова	26,517	28,072
- потраживања од запослених	91,272	3,893
- потраживања за преплаћене порезе и доприносе	35,092	38,373
- остала потраживања	40,541	40,116
	<u>5,286,204</u>	<u>3,742,506</u>
Исправка вредности:		
- за испоручену електричну енергију - домаћинства	(8,218,109)	(6,747,905)
- за испоручену електричну енергију – привреда	(7,523,721)	(4,670,568)
- за испоручену електричну енергију - потраживања од предузећа у реструктурирању	(901,788)	(1,099,619)
- потраживања од купаца за услуге	(35,940)	(21,039)
- остала потраживања	(23,611)	(23,614)
	<u>(9,547,298)</u>	<u>(7,559,694)</u>

22. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
		<i>Кориговано</i>
Краткорочни финансијски пласмани у предузећима	-	14,433
Краткорочне финансијске пласмане у банкама	38,433	34,000
	<u>38,433</u>	<u>48,433</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

23. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008. <i>Кориговано</i>
Текући рачуни:	301,936	246,909
Благајна – динарска	7,388	8,994
Хартије од вредности	12,344	10,666
Издвојена новчана средства и акредитиви	1,526	2,939
Остала новчана средства	961	944
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена	563	555
	<u>324,718</u>	<u>271,007</u>
Исправка вредности новчаних средстава	<u>(7,765)</u>	<u>(8,993)</u>
	<u><u>316,953</u></u>	<u><u>262,014</u></u>

Исправка вредности новчаних средстава углавном се односи на потраживања по основу предатих, а нереализованих чекова грађана код Борске банке а.д. Бор, која се налази у поступку стечаја од 17. фебруара 2004. године. Предузеће је на дан 23. априла 2004. године извршило пријаву потраживања Стечајном већу Трговинског суда у Зајечару по основу предатих, а нереализованих чекова грађана код Борске банке а.д. Бор у стечају.

24. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008. <i>Кориговано</i>
Порез на додату вредност	128,588	235,088
Потраживања по основу пореза на додату вредност	12,204	97,286
Унапред плаћени трошкови	1,450	2,866
Остала активна временска разграничења	4,381	3,891
	<u>146,623</u>	<u>339,131</u>

25. КАПИТАЛ

Основни капитал

Сагласно одлуци Управног одбора ЈП ЕПС о измени одлуке о оснивању привредног предузећа Југоисток д.о.о., Ниш од 23. новембра 2005. године, основни капитал предузећа на дан 1. јануара 2008. године састоји се од:

- Минималног новчаног капитала у износу од ЕУР 500 у динарској противвредности у сагласности са чланом 112 Закона о привредним друштвима (Сл. Гласник број 125/04);
- Неновчаног капитала у износу од ЕУР 170,021,417 који представља почетни капитал увећан за акумулиране ревалоризационе резерве, које су настале као резултат примене индекса цена на мало до 31. децембра 2000. године, а кориговане по основу примене МСФИ 1 “Примена Међународних стандарда финансијског извештавања по први пут” на дан 1. јануара 2004. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

25. КАПИТАЛ (наставак)

Основни капитал (наставак)

Новчани капитал у износу од ЕУР 500 у динарској противвредности и неновчани капитал у износу од ЕУР 170,021,417 у динарској противвредности је уписан у регистар Агенције за привредне регистре Републике Србије, односно у Регистар привредних субјеката на дан 31. децембра 2006. године.

Исказани износ основног капитала по књигама Предузећа није усаглашен са износом који је уписан у Регистар Агенције за привредне регистре Републике Србије за износ од 2,310,785 хиљада динара.

Остали капитал

Остали капитал приказан у билансу стања Предузећа на дан 31. децембра 2009. године односи се на сопствене ванпословне изворе, који су у току 2004. године пренети на капитал у складу са применом МСФИ 1 "Примена Међународних стандарда финансијског извештавања по први пут".

Ревалоризационе резерве

Ревалоризационе резерве су настале након процене вредности основних средстава извршене на дан 1. јануара 2004. и 1 јануара 2007. године од стране овлашћеног проценитеља.

26. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима у 2009. години биле су следеће:

	У хиљадама динара	
	2009.	2008.
		<i>Кориговано</i>
<i>Резервисања по основу тужби трећих лица:</i>		
- Стање на почетку године	152,544	110,930
- Резервисања у току године	34,945	48,574
- Укидање резервисања у току године	(27,706)	(6,960)
	<u>159,782</u>	<u>152,544</u>
<i>Резервисања за бенефиције за запослене</i>		
- Стање на почетку године	302,332	-
- Резервисања у току године	75,402	302,332
- Укидање резервисања у току године	(24,623)	-
	<u>353,111</u>	<u>302,332</u>
	<u><u>512,894</u></u>	<u><u>454,876</u></u>

Дугорочна резервисања по основу судских спорова у износу од 159,782 хиљаде динара на дан 31. децембар 2009. године се односе на резервисања за потенцијалне обавезе по судским споровима који се воде против Предузећа.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

27. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

Дугорочни кредити у износу од 185,385 хиљада динара (укупан износ кредита 556,156 хиљада динара умањен за текуће доспеће у износу од 370,771 хиљада динара) односи се на репрограмиране обавезе, према ЈП " Електромрежа Србије по основу приступа систему за пренос електричне енергије, на 18 једнаких месечних рата са почетком отплате од 15. јануара 2010. године и фиксном каматном стопом у висини есконтне стопе НБС.

28. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
	<i>Кориговано</i>	
Обавезе према матичним и зависним правним лицима	3,041,783	2,580,983
Репрограмиране пореске обавезе (репрограм 2003. године)	897,788	609,389
Минус: Текуће доспеће репрограмираних обавеза	<u>(459,180)</u>	<u>(83,376)</u>
	<u>3,480,391</u>	<u>3,106,996</u>

У складу са Споразумом од 20. децембра 2005. године којим се ближе уређују услови, начин и рокови измиривања међусобних краткорочних и дугорочних потраживања и обавеза које су настале у интерним односима између ЈП ЕПС и јавних предузећа која је ЈП ЕПС основао, са стањем на дан 31. децембар 2004. године, Предузеће отписује 50.01% износа краткорочних потраживања у оквиру ЕПС-а. Остатак потраживања је репрограмиран на 180 једнаких месечних рата, уз каматну стопу на нивоу есконтне стопе Народне банке Србије.

Остале дугорочне обавезе приказане на дан 31. децембра 2009. године у износу од 897,788 хиљада динара (2008. године 609,389 хиљада динара) односе се на репрограмиране обавезе по основу пореза и других јавних прихода. Обавезе су репрограмиране на 120 месечних рата уз обрачун камате применом есконтне стопе Народне банке Србије. Укупан дуг умањиће се за 30% камате обрачунате закључно са 30. септембром 2003. године уколико Предузеће буде измиривало обавезе у року.

Текућа доспећа дугорочних обавеза су приказани у оквиру краткорочних финансијских обавеза.

29. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
	<i>Кориговано</i>	
Текуће доспеће репрограмираних пореских обавеза репрограм 2003. године	88,409	83,376
Део дугорочних кредита који доспева до једне године	370,771	-
Краткорочни кредити у земљи	110	40,110
Остале краткорочне финансијске обавезе	<u>8</u>	<u>38</u>
	<u>459,298</u>	<u>123,524</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

30. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
		<i>Кориговано</i>
Примљени аванси	19,585	16,110
Добављачи		
- Повезана лица	3,627,971	2,731,400
- Добављачи у земљи	397,623	694,780
	4,045,110	3,442,290
Обавеза по основу РТВ претплате	5,093,329	3,643,235
Остале обавезе	10,957	17,232
	9,149,465	7,102,757

31. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
		<i>Кориговано</i>
Обавезе за порез на додату вредност – наредни период	313,963	438,553
Обавезе за порез на промет и акцизе	253	259
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине	18,351	5,147
Остало	1,367	64
	333,934	444,023

32. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ПВР

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
		<i>Кориговано</i>
Нето зараде	69,521	50,371
Порези и доприноси на зараде	62,245	40,200
Одложени приходи и примљене донације	300,135	280,563
Остале обавезе и ПВР	30,706	18,690
	462,607	389,824

33. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
		<i>Кориговано</i>
Стање на 1. јануара, пре корекције	263,220	182,084
Корекција	-	109,438
Стање 1. јануара након корекције	263,220	291,522
Смањење одложених пореских обавеза	(52,651)	(28,302)
Одложене пореске обавезе 31. децембар	210,569	263,220

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

34. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

<i>Актива</i>	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008. <i>Кориговано</i>
<i>Потраживања</i>		
- ПД “Хидроелектране Ђердап” д.о.о	6,027	4,091
- ПД “Термоелектране Костолац” д.о.о	203	225
Укупно актива	6,230	4,316
<i>Пасива</i>		
<i>Остале дугорочне обавезе</i>		
- ЈП Електропривреда Србије, Београд	3,041,783	2,580,983
<i>Обавезе из пословања</i>		
- ЈП “Електропривреда Србије “	3,626,802	2,730,451
- ПД “Електросрбија “ д.о.о	169	846
- ПД “Рударски басен Колубара “д.о.о	-	103
Укупно пасива	6,668,754	5,312,383
Обавезе, нето	(6,674,984)	(5,316,699)
	У хиљадама динара	
	2009.	2008. <i>Кориговано</i>
<i>Приходи</i>		
<i>Приходи од продаје</i>		
- ПД “Хидроелектране Ђердап” д.о.о	40,283	27,468
- ПД “Термоелектране Костолац” д.о.о	390	398
- ПД “Електросрбија “ д.о.о	-	108
	40,673	27,794
<i>Остали пословни приходи</i>		
- ПД “Хидроелектране Ђердап” д.о.о	15	73
	15	73
<i>Финансијски приходи</i>		
- ПД “Хидроелектране Ђердап” д.о.о	35	-
Укупно приходи	40,723	27,867
<i>Расходи</i>		
<i>Трошкови материјала</i>		
- ЈП “Електропривреда Србије “	10,043,814	10,738,810
<i>Финансијски расходи</i>		
- ЈП Електропривреда Србије, Београд	501,625	353,279
<i>Остали расходи</i>		
- ЈП Електропривреда Србије, Београд	208	6,252
Укупно расходи	10,545,647	11,098,341
Расходи, нето	(10,504,924)	(11,070,474)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Предузеће задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбеди принос на капитал.

Лица која контролишу финансије на нивоу Предузећа испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

Показатељи задужености Предузећа са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008. <i>Кориговано</i>
Задуженост (а)	4,124,964	3,230,505
Минус: Готовински еквиваленти и готовина	316,953	262,014
Нето задуженост	<u>3,808,011</u>	<u>2,968,491</u>
Капитал (б)	<u>15,114,749</u>	<u>17,601,767</u>
Рацио дуговања према капиталу	<u>0.25%</u>	<u>0.17%</u>

а) Обавезе обухватају дугорочне и краткорочне финансијске обавезе,

б) Капитал укључује основни и остали капитал, резерве и акумулирани губитак.

Приликом израчунавања нето дуговања, поштујући начело опрезности, обавезама Предузећа сучељена су искључиво промпртно ликвидна средства – готовина и готовински еквиваленти. Показатељ односа нето задужености према капиталу показује величину задужености у динарима по једном динару капитала.

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напмени 3 уз ове финансијске извештаје.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008. <i>Кориговано</i>
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани и учешћа у капиталу	8,418	10,694
Потраживања од купца	4,284,699	3,840,802
Остала потраживања	5,168,415	3,710,541
Готовински еквиваленти и готовина	316,953	262,014
	<u>9,778,485</u>	<u>7,824,051</u>
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе	3,665,776	3,106,996
Обавезе према добављача	4,025,525	3,426,181
Остале обавезе	5,597,404	4,207,086
Краткорочне финансијске обавезе	370,881	40,118
	<u>13,659,586</u>	<u>10,780,381</u>
Нето финансијске обавезе	<u>(3,881,101)</u>	<u>(2,956,330)</u>

Основни финансијски инструменти Предузећа су потраживања који настају директно из пословања, готовина и готовински еквиваленти, те обавезе према добављачима и дугорочне и краткорочне финансијске обавезе. У нормалним условима пословања Предузеће је изложено ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Предузећа овим ризицима. Предузеће не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Предузеће је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа. Није било значајнијих промена у изложености Предузећа тржишном ризику, нити у начину на који Предузеће управља или мери тај ризик, осим оних истакнутих у напомени 35.

Девизни ризик

Предузеће је изложено девизном ризику у односу на флукуације курсева страних валута, обзиром на чињеницу да спроводи одређене активности путем девизних трансакција, које се пре свега тичу набавки и усклађивања прихода и расхода од продаје. Поред тога, најзначајнији део обавеза по кредитима Предузећа је деноминован у страним валутама.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Девизни ризик (наставак)

Ризик од промена девизних курсева

Предузеће је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, обавеза по дугорочном кредиту, финансијском лизингу и обавеза према добављачима који су деноминирани у иностраној валути. Предузеће не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Предузеће послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

	Средства		У хиљадама динара Обавезе	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
		<i>Кориговано</i>		<i>Кориговано</i>
ЕУР	-	-	64,772	69,056

Предузеће је осетљиво на промене девизног курса еура (ЕУР) према динару. У претходној табели су наведени износи средства односно обавеза у иностраној валути у хиљадама динара применом средњег девизног курса на дан сваког приказаног биланса стања.

Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Предузећа на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у иностраној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Негативни број из табеле указује на смањење резултата текућег периода када динар слаби према ЕУР. У случају јачања динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
		<i>Кориговано</i>
Могући нето утицај на резултат текућег периода	(6,477)	(6,906)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Каматни ризик

Ризик од промене каматних стопа

Предузеће је изложено ризику од промене каматних стопа преко дугорочних и краткорочних потраживања, готовине и готовинских еквивалената депонованих на текућим рачунима код пословних банака, те по основу дугорочних и краткорочних финансијских и других обавеза. Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Финансијска средства		<i>Кориговано</i>
<i>Некаматносна</i>		
Учешћа у капиталу	2,262	2,002
Потраживања од купца	100,566	189,386
Остала потраживања	5,116,723	3,648,072
Готовина и готовински еквиваленти	16,714	19,954
	<u>5,236,265</u>	<u>3,859,414</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	6,156	8,692
Остала потраживања	38,433	48,433
Готовина и готовински еквиваленти	300,239	242,060
	<u>344,828</u>	<u>299,185</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Потраживања од купца	4,184,133	3,651,416
Остала потраживања	13,259	14,036
	<u>4,197,392</u>	<u>3,665,452</u>
	<u>9,778,485</u>	<u>7,824,051</u>
Финансијска обавезе		
<i>Некаматносна</i>		
Обавезе према добављачима	47,396	282,555
Остале обавезе	163,653	109,499
	<u>211,049</u>	<u>392,054</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе	3,151,679	2,540,507
Текућа доспећа дугорочних кредита	459,180	83,384
	<u>3,610,859</u>	<u>2,623,891</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе	54,807	59,849
Обавезе према добављачима	3,978,129	3,143,626
Остале обавезе	5,433,751	4,097,587
Текућа доспећа дугорочних кредита	110	423,256
Краткорочни кредити	370,881	40,118
	<u>9,837,678</u>	<u>7,764,436</u>
	<u>13,659,589</u>	<u>10,780,381</u>

Предузеће је изложено каматном ризику највећим делом преко каматносна финансијских обавеза (дугорочних и краткорочних кредита).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2009. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Кредитни ризик

Управљање потраживањима од купаца

Предузеће перманентно прати финансијско стање и пословање својих значајних комитената, односно изложеност кредитном и ризику депоновања и улагања средстава. Кредитном ризику представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Предузеће. Изложеност Предузећа овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса стања.

Најзначајнији купци представљени су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
		<i>Кориговано</i>
Бор – Рудник бакра	2,225,092	263,447
Тигар Тирес ДОО Пирот	19,494	18,517
Х.К. Симпо Врање	41,191	13,044
Ниссал - Пред. За обраду алуминијума	30,207	6,939
ЕИ Елмаг	120,164	68,930
ДИН Фабрика дувана А.Д. Ниш	4,505	3,778
ХК Памучни Комбинат, „Јумко“ А.Д. Врање	52,086	-
Д.П Мив алфа плам Врање	4,267	10,251
Дирекција за изградњу града Ниша	10,505	9,262
Д.П. „Маекатица“ Фаб.масла Сурдулица	26,932	-
Клинички центар Ниш	4,045	3,981
	<u>2,538,448</u>	<u>398,149</u>

Структура потраживања од купаца у смислу њихове доспелости на наплату на дан 31. децембра 2009. и 2008. године приказана је у табели која следи:

31. децембар 2009. године	У хиљадама динара		
	Бруто	Исправка	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	2,107,636	-	2,107,636
Доспела исправљена потраживања од купаца	16,679,558	(16,679,558)	-
Доспела неисправљена потраживања од купаца	2,177,069	-	2,177,069
	<u>20,964,263</u>	<u>(16,679,558)</u>	<u>4,284,705</u>
31. децембар 2008. године (<i>Кориговано</i>)			Нето
	Бруто	Исправка	изложеност
Недоспела потраживања од купаца	2,270,613	-	2,270,613
Доспела исправљена потраживања од купаца	12,539,131	(12,539,131)	-
Доспела неисправљена потраживања од купаца	1,570,189	-	1,570,189
	<u>16,379,933</u>	<u>(12,539,131)</u>	<u>3,840,802</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања доспевају на наплату у периоду од 15 - 60 дана у зависности од уговорених рокова плаћања.

Доспела, неисправљена потраживања од купаца

Процена је руководства Предузећа да је степен неизвесности наплате доспелих неисправљених потраживања низак. Старосна структура доспелих неисправљених потраживања:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
		<i>Кориговано</i>
Мање од 30 дана	1,835,719	1,192,378
31-90 дана	341,334	377,812
	<u>2,177,053</u>	<u>1,570,190</u>

Ризик ликвидности

Детаљи преосталих уговорених потраживања Предузећа из финансијских средстава

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава на основу најранијег датума на који ће Предузеће бити у могућности да потраживања наплати. Доспећа финансијских средстава на дан 31. децембра 2009. и 2008. године дата су у следећим табелама:

31. децембар 2009. година	У хиљадама динара					
	Мање од месец дана	Од 1 -3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Финансијска средства						
<i>Некаматносна</i>						
Учешћа у капиталу и дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	-	2,262	2,262
Потраживања од купаца	7,739	92,827	-	-	-	100,566
Остала потраживања	4,882,805	138,334	95,584	-	-	5,116,723
Готовина и готовински еквиваленти	16,714	-	-	-	-	16,714
	<u>4,907,258</u>	<u>231,161</u>	<u>95,584</u>	<u>-</u>	<u>2,262</u>	<u>5,236,265</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>						
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	-	6,156	6,156
Остала потраживања	14,328	-	24,105	-	-	38,433
Готовина и готовински еквиваленти	300,239	-	-	-	-	300,239
	<u>314,567</u>	<u>-</u>	<u>24,105</u>	<u>-</u>	<u>6,157</u>	<u>344,828</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>						
Потраживања од купаца	4,184,133	-	-	-	-	4,184,133
Остала потраживања	13,259	-	-	-	-	13,259
	<u>4,197,392</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>4,197,392</u>
	<u>9,419,217</u>	<u>231,161</u>	<u>119,689</u>	<u>-</u>	<u>8,418</u>	<u>9,778,485</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Детаљи преосталих уговорених потраживања Предузећа из финансијских средстава (наставак)

31. децембар 2008. година (Кориговано)	У хиљадама динара					
	Мање од месец дана	Од 1 -3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Финансијска средства						
<i>Некаматносна</i>						
Учешћа у капиталу и дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	-	2,002	2,002
Потраживања од купаца	63,529	125,857	-	-	-	189,386
Остала потраживања	3,400,960	246,935	-	177	-	3,648,072
Готовина и готовински еквиваленти	19,954	-	-	-	-	19,954
	<u>3,484,443</u>	<u>372,792</u>	<u>-</u>	<u>177</u>	<u>2,002</u>	<u>3,859,414</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>						
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	-	8,692	8,692
Остала потраживања	-	-	48,433	-	-	48,433
Готовина и готовински еквиваленти	242,060	-	-	-	-	242,060
	<u>242,060</u>	<u>-</u>	<u>48,433</u>	<u>6,315</u>	<u>8,692</u>	<u>299,185</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>						
Потраживања од купца	3,651,416	-	-	-	-	3,651,416
Остала потраживања	14,036	-	-	-	-	14,036
	<u>3,665,452</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3,665,452</u>
	<u>7,391,955</u>	<u>372,792</u>	<u>48,433</u>	<u>6,492</u>	<u>10,694</u>	<u>7,824,051</u>

Детаљи доспећа финансијских обавеза на дан 31. децембра 2009. година:

31. децембар 2009. година	У хиљадама динара					
	Мање од месец дана	Од 1 до 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Финансијске обавезе						
<i>Некаматносна</i>						
Обавезе према добављачима	47,395	-	-	-	-	47,395
Остале обавезе	163,654	-	-	-	-	163,654
	<u>211,049</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>211,049</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>						
Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе	-	-	-	623,883	2,527,796	3,151,679
Текућа доспећа дугорочних кредита	36,261	114,785	308,134	-	-	459,180
	<u>36,261</u>	<u>114,785</u>	<u>308,134</u>	<u>623,883</u>	<u>2,527,796</u>	<u>3,610,859</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>						
Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе	5,198,426	235,318	118	39,860	14,947	5,488,668
Обавезе према добављачима	3,683,405	77,662	217,062	-	-	3,978,129
Краткорочни кредити	-	-	370,881	-	-	370,881
	<u>8,881,831</u>	<u>312,980</u>	<u>217,180</u>	<u>39,860</u>	<u>14,947</u>	<u>9,837,678</u>
	<u>9,129,141</u>	<u>427,765</u>	<u>525,314</u>	<u>663,743</u>	<u>2,542,743</u>	<u>13,659,586</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

35. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Ризик ликвидности(наставак)

Детаљи доспећа финансијских обавеза на дан 31. децембра 2008. година:

31. децембар 2008. година (Кориговано)	Мање од месец дана	Од 1 -3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Финансијске обавезе						
<i>Некаматносна</i>						
Обавезе према добављачима	262,555	-	-	20,000	-	282,555
Остале обавезе	109,499	-	-	-	-	109,499
	<u>372,054</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>20,000</u>	<u>-</u>	<u>392,054</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>						
Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе	-	-	-	526,013	2,014,494	2,540,507
Текућа доспећа дугорочних кредита	-	-	83,384	-	-	83,384
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>83,384</u>	<u>526,013</u>	<u>2,014,494</u>	<u>2,623,891</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>						
Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе	-	-	-	-	59,849	59,849
Обавезе према добављачима	2,711,162	-	432,464	-	-	3,143,626
Остале обавеза	3,710,468	403,728	133,836	272,811	-	4,520,843
Краткорочни кредити	-	-	40,118	-	-	40,118
	<u>6,421,630</u>	<u>403,728</u>	<u>606,418</u>	<u>272,811</u>	<u>59,849</u>	<u>7,764,436</u>
	<u>6,793,684</u>	<u>403,728</u>	<u>689,802</u>	<u>818,824</u>	<u>2,580,983</u>	<u>10,780,381</u>

Фер вредност

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембра 2009. године и 31. децембра 2008. године:

	31. децембар 2009.		У хиљадама динара 31. децембар 2008.	
	Књиго- водствена вредност	Фер вредност	Књиго- водствена вредност <i>Кориговано</i>	Фер вредност <i>Кориговано</i>
Финансијска средства				
Дугорочни финансијских пласмана и учешћа у капиталу	8,418	8,418	10,694	10,694
Потраживање од купаца	4,284,699	4,284,699	3,840,802	3,840,802
Остале потраживања	5,168,415	5,168,415	3,710,541	3,710,541
Готовински еквиваленти и готовина	<u>316,953</u>	<u>316,953</u>	<u>262,014</u>	<u>262,014</u>
	<u>9,778,485</u>	<u>9,778,485</u>	<u>7,824,051</u>	<u>7,824,051</u>
Финансијске обавезе				
Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе	3,665,776	3,665,776	3,106,996	3,106,996
Обавезе према добављачима	4,025,525	4,025,525	3,426,181	3,426,181
Остале обавезе	5,597,404	5,597,404	4,207,086	4,207,086
Краткорочне финансијске обавезе	<u>370,881</u>	<u>370,881</u>	<u>40,118</u>	<u>40,118</u>
	<u>13,659,586</u>	<u>13,659,586</u>	<u>10,780,381</u>	<u>10,780,381</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

36. ГУБИЦИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

У редовном пословању, Предузеће остварује значајне техничке и нетехничке губитке електричне енергије. Технички губици настају по основу преноса, дистрибуције и трансформације електричне енергије до крајњег потрошача. Нетехнички губици представљају количину електричне енергије утрошене од стране потрошача коју Предузеће није у могућности да идентификује, прода и наплати. Предузеће је у 2009. години имало укупне губитке од 18.40% или 899,814 MWh (2008, 18.94% или 928,061 MWh) што представља укупну разлику између купљене и продате електричне енергије и укључује и техничке и нетехничке губитке.

37. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

На крају 2009. године у току је била реализација 15 уговора, који су били закључени на укупну вредност од 17.529 хиљаде динара. Закључени уговори реализовани су у износу од 971 хиљаде динара, а преостала вредност од 16.558 хиљада динара је у фази реализације, у наредном временском периоду, према уговореној динамици.

38. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ**Судски спорови**

На дан 31. децембра 2009. године, против Предузећа се води већи број судских спорова по ком основу је Предузеће извршило резервисање за потенцијалне губитке у износу од 159,782 хиљаде динара (2008: 152,544 хиљаде динара, напомена 26.). Износи коначних губитака по основу судских спорова могу бити увећани по основу обрачунатих затезних камата до датума окончања спорова, односно до датума коначних исплата по споровима.

Порески ризици

Порески закони Републике Србије су предмет честих измена и тумачења од стране законодавства. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

39. АКТУЕЛНА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПОСЛОВАЊЕ ПРЕДУЗЕЋА

Пословање Предузећа је под утицајем актуелне глобалне финансијске кризе и погоршаних привредних услова. У 2010. години се очекује додатно погоршање услова у привреди. Због садашње кризе на глобалном тржишту и њеног утицаја на српско тржиште, за очекивати је да ће Предузеће пословати у отежаним и неизвесним привредним околностима. Утицај кризе на пословање Предузећа тренутно није могуће у потпуности предвидети, те је стога присутан елемент опште неизвесности. Погоршање пословне ситуације у земљи ће вероватно утицати на положај одређених грана делатности, што ће се посредно одразити и на пословање Предузећа.

Финансијска криза, која се наставља, до сада је ограничено утицала на финансијски положај и успешност пословања Предузећа. Крајем трећег и током четвртог квартала 2008. године, када се финансијска криза пренела у Републику Србију, Предузеће није имало проблема у одржавању ликвидности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

39. АКТУЕЛНА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПОСЛОВАЊЕ ПРЕДУЗЕЋА (наставак)

Потенцијалне последице финансијске кризе на пословање Предузећа, могу да се огледају у отежаним могућностима Предузећа да обезбеди додатне изворе средстава. Отежан приступ изворима средстава би била и дугорочна последица, која према мишљењу руководства Предузећа, не може имати пресудан утицај на пословање Предузећа.

40. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Девизни курсеви утврђени на међубанкарском састанку девизног тржишта примењени за прерачун позиција биланса стања у динаре за поједине главне валуте су:

	31. децембар 2009.	У динарима 31. децембар 2008.
ЕУР	95.8888	88.6010
УСД	66.7285	62.9000
ЦХФ	64.4631	59.4040